N°. 124. 1832.

BREDASCHE COURANT.

Staat-, Letterkundig- en Wetenschappelijk

Nieuws-Blad.

Donderdag den 24 Mei.

BESCHOUWING VAN HET WERK *DIX JOURS DE CAMPAGNE* OU LA HOLLANDE EN 1831, PAR *CH. DURAND.* (1)

De heer *Charles Durand* was ons in verschillende betrekkingen: als journalist, letterkundige en als een welsprekend redenaar bekend. In deze eerste betrekking zagen wij in hem den satyrieken schrijver van het voormalig *Journal de Gand*, en later den staatkundigen hoofd-redacteur van het *Journal de la Haye*, waarin hij dikwerf, met warmte en talent, de regten van ons Koninklijk Huis en die der Hollandsche natie, tegen de aanmatigingen van eenige belgische volksmennees, en tegen de in onze belangen ingrijpende handelingen der Londensche conferentie, verdedigde. Als letterkundige en als welsprekend redenaar hebben wij hem, vroeger reeds door uittreksels zijner gehoudene redevoeringen in Brussel, Gent, en laatstelijk in Amsterdam, leeren kennen.

In laatstgenoemde plaats heeft hij, en, ook wij, ondervonden, dat hij niet geheel vrij is van het eigendommelijk volkskarakter der natie, waartoe hij behoort, namelijk: van *oppervlakkig* te zijn, daar, waar solide kundigheden vereischt worden, en dat ook hij in het gebrek deelt, meestentijds, aan vlugge sprekers eigen, van te veel, namelijk, op deze begaafdheid en op het geheugen te vertrouwen.

Onderscheiden zijner artikels in het *Journal de la Haye*, sedert bijna twee jaren opgenomen, hadden de belangstelling van een groot deel der natie op hem gevestigd, zoodat het berigt, dat hij een werk zoude in het licht geven, hetwelk den roemrijken Tiendaagschen Veldtogt tot onderwerp zoude hebben, deze belangstelling te meer deed klimmen, dewijl men van zulk eene hand iets goeds konde verwachten.

De uittreksels uit dit werk, vóór deszelfs in het licht verschijning in het meergenoemd dagblad opgenomen, deden echter eene tegenovergestelde uitwerking, daar wederom *oppervlakkigheid* er het hoofdkenmerk van uitmaakte, en het voorloopig oordeel zich in de spreuk: » *Schoenmaker houd u bij leest!*" niet oneigenaardig uitdrukte. Het *geheel*, in verband met de onderscheidene hoofddeelen beschouwende, zal men eenigzins hierop terug komen, daar sommige wezenlijk schoone schetsen, tegen het gebrekkige van andere en eeniger oppervlakkige oordeelvellingen, opwegen.

Ofschoon ons bestek niet toelaat in ernstige en uitvoerige beschouwingen over dit werk te treden, nog minder van hetzelve eene critische boekbeoordeeling te geven, kunnen wij echter niet nalaten, hier en daar, ons gevoelen omtrent sommige beoordeelingen, uitdrukkingen en vertoogen van den schrijver, een weinig breedvoeriger dan gewoonlijk, te doen kennen.

Met het *voorwoord* des schrijvers medegerekend, is het werk in 24 hoofdstukken of afdeelingen verdeeld.

In het *avant-propos* betoogt de schrijver zijne bevoegdheid, om als beoordeelaar van het Belgische en Hollandsche volk op te treden, voornamelijk door zijn tweejarig oponthoud in elk der beide groote afdeelingen van het voormalig koningrijk der Nederlanden en zijne kennis van personen en zaken, en bewijst hij deze bevoegdheid kortelijk, in de beide afdeelingen *Royaume des Pays-Bas* en *la Revolution.* Deze beide afdeelingen bevatten, als het ware, den korten inhoud van menig kernachtig artikel, door hem over deze onderwerpen in meergemelde dagbladen gegeven. Kortbondigheid in eenen zeer vloeijenden stijl en voordragt, maken er de hoofdkenmerken van uit.

De vierde afdeeling, *entrée à Bruxelles*, heeft ons echter minder bevallen. Weinige levendigheid en oppervlakkigheid in de details; — over het geheel is er zoo wat met den *franschen slag* overheen geloopen. Eene uitdrukking heeft ons zelfs geërgerd, dewijl zij eene grove beleedigende dwaling bevat, die wij uit de pen van den heer *Durand* niet verwacht hadden, en welke duidelijk genoeg te kennen geeft, dat de schrijver met de bijzonderheden van den intogt des Prinsen *van Oranje*, in het geheel niet, of slechts weinig bekend is geweest. Zij is deze: (sprekende van genoemden Prins en van bedoelden intogt) » *Seul, à cheval, au milieu d'un groupe d'hommes suspects accompagné de quelques uns de ces timides et maladroits conciliateurs, qui lui fesaient cortège pour l'acquit de leur conscience et en tremblant peut-être.*"

De schrijver zou wel gedaan hebben, omtrent de [personen] die den Prins bij dezen gevaarvollen togt vergezelden en de beweegreden die hen daartoe noopten, betere berigten in te winnen; hij had dan geen beleedigingen mannen aangedaan, die dezelve niet alleen niet verdienden, maar die op eene lofwaardige vermelding, met het meeste regt, aanspraak konden maken. De schrijver zou de *zelfsopoffering* van den heer kolonel graaf *van Stirum*, (adjudant van den Prins van *Oranje*,) wiens kind met den dood lag te worstelen, en die, niettegenstaande de uitnoodiging van Z. K. H. om huiswaarts te keeren, en deszelfs vrouw, bij een bedroevenden en moeijelijken pligt voor het vader-hart bij te staan en te ondersteunen, denzelven echter staag niet, wilde verlaten, op waren prijs hebben weten te stellen.

Hij zou de verdiensten van den heer baron *van Goeegstrins*, kamerheer van H. K. K. H. de Princes van *Oranje*, en wiens betrekking hem dus te *'s Hage* riep, doch die, uit eigen beweging, verzocht had de gevaren van Z. K. H. te mogen deelen, erkend hebben.

Hij zoude lof hebben toegezwaaid, aan den kapitein graaf van *Limburg Stirum*, die, aan den persoon des Prinsen *Frederik* verbonden, evenwel verzocht, insgelijks de eer te mogen hebben, in de gevaren van den Prins van *Oranje* te deelen.

Het was ook niet te denken, dat H. K. K. H. de Princes van *Oranje*, de *bevende* geleiders van den Prins, door kostbare *caresabels* wilde beloonen; maar wel, dat Hoogstdezelve den bij die gelegenheid betoonden moed, en zelfsopoffering, door eene schitterende belooning op hoogen prijs wist te stellen.

Wij schatten het karakter van den schrijver echter te hoog, dan dat wij niet zouden veronderstellen, dat hij hier alleen, uit onkunde, omtrent het gebeurde, gedwaald heeft. — Wij, voor ons, vonden ons echter verpligt deze dwaling te moeten aanduiden.

In de afdeelingen: *quelques hommes* en *crimes*, hervinden wij den kundigen karakterschetser den schrijver weder; en waar in de vorige afdeeling levendigheid ontbreekt, daar vindt men hier, in de geschetste tafereelen, wederom dat levendige *coloriet*, welke wij zoo dikwerf in zijne schetsen bewonderden. Te vergeefs hebben wij echter in zijne karakterteekeningen den advokaat *d'Elhougne* gezocht, en deze toch was, alhoewel een stille, een doch daarom niet minder ijverige medewerker van de zoogenaamde *union*; — hij was altijd ter regter- en linkerhand van *van Meenen*. Deze laatste sprak en schreef — de eerste zweeg en handelde. — *De Neef* kwam eerst later te voorschijn. Een kleine misslag, begaat de schrijver, in navolging der Belgische bladen, in den naam van den ongelukkigen kommandant van Leuven, ... *luitenant-kolonel*, ... niet ...

De afdeeling: *la conférence*, is even als de beide eerste afdeelingen, een kernachtige korte inhoud, van al hetgeen de schrijver over dit onderwerp in zijn *journal*-artikelen gezegd heeft.

(*Het vervolg hierna.*)

(1) Amsterdam bij ... *Kampen*, Leyden chez *S. en J. Luchtmans.* 1832; in octavo, groot 344 bladz.; de prijs is . . . . *f.* 3,60.

NEDERLANDEN.

BREDA, den 23sten Mei.

Bij een koninklijk besluit van den 11den mei zijn benoemd:

Tot kapiteins-kwartiermeesters:

bij het korps mineurs en sappeurs, de 1ste luitenant-kwartiermeester C. C. Prager, van het bataillon ... ;

bij de 2de afd. inf., de 1ste ... J. ... Cardinaal, van het 1ste bat. jagers.

Tot 2den luit.-kwartierm. bij de 10de afd. inf. ... Roeloffs, van de afd. grenadiers ...

Volgens hetzelfde besluit is de eerste luit.-kwartierm. F. ... , van het bat. vrijw. artilleristen, bij het 1ste bat. jagers overgeplaatst.

Terwijl eindelijk aan den kap.-kwartierm. A. Sodenkamp, van het korps rijdende art., in afwachting van pensioen, het non-activiteits-traktement is toegestaan.

Uit eene algemeene order aan het leger van den 20sten Mei 1832, blijkt, dat Zijne Majesteit bij onderscheiden besluiten, gedurende de maanden Maart en April, behalve de benoemingen, reeds door ons medegedeeld, nog heeft

Benoemd:

Bij den staf van het leger:

Tot 2den luitenant-honorair, A. H. A. J. graaf de St. George, vrijwillig jager van de Leidsche hoogeschool.

Tot adjudant van den schout-bij-nacht Ziervogel, opperkommandant aan den Helder, den kapitein van der Hoop, van het korps mariniers.

Tot 2de luitenants en plaatsmajoors van de 3de klasse, te Hellevoetsluis, den sergeant G. Valkenburg, van de 14de afdeeling infanterie, en te Delft, den sergeant-majoor A. Kromsicht, van de 10de afdeeling infanterie.

Voorts: *Bij het regiment lanciers:*

Tot 2den luitenant-à-la-suite, den kadet M. G. A. F. de Riquet graaf de Caraman graaf de Chimay, van het regiment.

En eindelijk, tot 2den luitenant bij de garnizoens-troepen te Brielle, den kadet W. Janson, van de afdeeling kurassiers no. 1.

2o. Het *twee derde* van het activ. traktement toegelegd aan den ritmeester der 2de klasse, H. Heuvingh, van het regiment ligte dragonders no. 4, en aan den kapitein-kwartiermeester F. F. Zeneker, van de afdeeling kurassiers no. 9.

3o. Het traktement van non-activiteit verleend aan den majoor G. Y. Mossel, plaatsmajoor van de 1ste klasse te Hellevoetsluis, en zulks in afwachting dat hem het pensioen zal worden toegekend. En

4o. Op het daartoe door hem gedaan verzoek, een eervol ontslag uit de dienst verleend, aan den 1sten kapitein ingenieur C. Alewijn.

Wordende al verder ter kennis gebragt van het leger, dat Z. K. H. de Admiraal en Kolonel-generaal, in hunne tegenwoordige rang en anciënniteit geheel verplaatst:

Bij de 9de afdeeling infanterie:

Den 2den luitenant J. B. van Beem, van de 8ste afdeeling infanterie.

Bij de 12de afdeeling infanterie:

Den 2den luitenant N. J. C. van Reuth, van de 8ste afdeeling infanterie.

En bij de 18de afdeeling infanterie:

Den 1sten luitenant M. C. Vis, van de 17de afdeeling van het wapen.

Terwijl voorts door Z. K. H. de Admiraal en Kolonel-generaal aan de navolgende officieren de functien zijn opgedragen, als:

Die van afdeelings-adjudant, aan de 1ste luitenants J. E. P. Roelands en M. J. Gouteux, respectivelijk van de 5de en 17de afdeeling infanterie.

Die van bataillons-adjudant, aan den 1sten luitenant D. Rembges, van de 17de afdeeling infanterie.

Terwijl aan de 1ste luitenants B. A. van Verschuer en J. A. C. Jencquière, respectivelijk van de afdeelingen kurassiers no. 3 en 9, insgelijks de functien van adjudant bij hunne korpsen zijn opgedragen; de laatstgenoemde in de plaats van den 1sten luitenant-adjudant C. [illegible] Walraven, welke uit zijne betrekking van adjudant eervol is ontslagen, om als 1ste luitenant bij eene der kompagnien van het korps ingedeeld te worden.

De werkzaamheden tot het in gereedheid brengen van het Leger-kamp, op de heide nabij Rijen, tusschen Tilburg en deze vesting, terzelfder plaatse waar het kamp in het vorig jaar gevestigd was, worden steeds met ijver voortgezet; hetzelve zal weldra voltooid wezen en eene nog grootere uitgestrektheid in omtrek beslaan dan het eerste kamp. Naar men verneemt zullen de troepen daartoe bestemd, hetzelve tegen den 15den der volgende maand betrekken. Even als het vorige jaar zullen er ook thans veld-restauratien, marketenters inrigtingen en dergelijke etablissementen worden toegelaten; en kunnen degenen, die daartoe geneigd zijn, gelegenheid vinden de behoorlijke vergunning en eene goede plaats aanwijzing te bekomen, mits zij zich in tijds, althans uiterlijk voor den 5den der volgende maand, daartoe aan den Heer Majoor chef van den staf der 1ste divisie, adresseren. Daar het waarschijnlijk is, dat de onderscheiden troepen, ten ware buitengewone omstandigheden eene vervroegde opbreking bevalen, eenen geruimen tijd; immers het beste gedeelte van den Zomer, in het kamp vertoeven zullen, belooft zulks den belanghebbenden vele voordeelen, terwijl het tevens zoo tot veraangenaming van het kamp, als het gemak van den krijgsman en der bezoekers vermogend zal bedragen.

— Z. M. de Keizer van Rusland heeft aan den staatsraad *Engel*, voorzitter pro interim der voorloopige regering van het Koningrijk Polen, uit erkentelijkheid voor de ijverige vervulling zijner pligten in die betrekking, de St. Wladimirsorde, eerste klasse geschonken.

Het Russische ministerie van buitenlandsche zaken heeft eene nieuwe organisatie ondergaan. Een raad is bij hetzelve gevoegd, welke uit de drie directeuren van dat departement, en uit nog drie andere [illegible] leden zal bestaan. [illegible] eenige nieuwe [illegible] ling van het [illegible] matische aangelegenheden betrekking [illegible]. Met deze [illegible] nieuwe het bestaande rijkscollegie voor de buitenlandsche zaken opgeheven.

De generaal der kavalerie, graaf *von Witt*, is tot inspecteur van de geheele ruiterij der militaire kolonien, en de graaf *Thaddaeus Uchkewitz*, tot president van de inspectie commissie voor de Poolsche hospitalen benoemd.

BELGIE.

BRUSSEL, den 22sten Mei.

Na de opening van de zitting der afgevaardigden op gisteren, vroeg de abt *de Haerne* allereerst het woord en drukte zich nagenoeg als volgt uit: » Het is ter uwer kennisse, dat onze plenipotentiaris te Londen, sedert verscheiden dagen te Brussel is. De openbare bladen geven onderscheiden redenen voor zijne terugkomst op. Volgens deze is hij terug geroepen, volgens gene alleen geroepen. Wij hebben er belang bij te weten, waaraan we ons te houden hebben; en eenige inlichtingen, welke ons de minister van buitenlandsche zaken zou geven, zouden ons misschien meer licht geven en strekken om de ongerustheid in het land weg te nemen. Ik verzoek de kamer dat het haar behage den minister van buitenlandsche zaken te roepen.” — Dit voorstel werd ondersteund en met eene groote meerderheid goedgekeurd.

Inmiddels hield de kamer zich bezig met de stemming over de wet op de mijnen; dezelve werd aangenomen met nog eene kleine daarin gebragte wijziging, die namelijk, dat de commissie voor de mijnen in plaats van uit vijf uit zeven leden zou bestaan.

Daarop ging de kamer over tot de behandeling van de wet op het muntstelsel; na de korte discussie over het geheel derzelve, werden die over de onderscheiden artikels geopend en tot het 10de ingesloten, achtervolgelijk aangenomen. Staande de beraadslagingen trad de generaal *Evain* door den heer *De Merode* geleid de zaal binnen. De president gaf lectuur van een brief van den minister van oorlog *ad interim*, die aan de kamer afschrift toezendt van het besluit van den 19den, hetwelk tot minister-directeur van oorlog benoemd de baron *Evain*, met den rang van divisie-generaal, welken rang hij sedert 1822 in Frankrijk bekleedde; dit besluit werd voor notificatie aangenomen.

Na den afloop der discussien over de mijnen kondigde de president aan, dat de generaal *Evain*, minister van oorlog, het woord vroeg. Dezelve begon, in een uitgebreid belangrijk rapport, de verschillende takken van zijn departement te doorloopen, wees de gedane verbeteringen aan en aankondigde, dat een krediet van drie millioenen guldens noodig was, tot voltooijing van het brengen des legers op eenen ontzagverwekkenden voet en gereed te handelen zoo de omstandigheden het vorderden. Hij betuigde aan de kamer zijne begeerte dat dezelve eene commissie benoemde, aan welke hij de noodige documenten en stukken zou overleggen, die de noodzakelijkheid van voormelde aanvraag bewezen. Hij eindigde zijne rede aldus: » Ik moet U, mijne heeren, mijne erkentelijkheid betuigen voor de, voor mij eervolle eenparigheid, met welke gij en de senaat mijne aanvraag om naturalisatie beantwoord hebt; ik zal dit bewijs van achting door de opregtste toewijding erkennen.” Deze woorden werden met een algemeen blijk van goedkeuring ontvangen, en daarop, op de aanmerking, van den heer *de Meulenaere* dat aan het verlangen des ministers van oorlog voldaan mogt worden, het bureau met de vorming eener commissie belast, ten einde de noodzakelijkheid van een nieuw crediet van drie millioenen te onderzoeken.

De minister van buitenlandsche zaken, nu in de vergadering tegenwoordig zijnde, werd het woord aan den abt *de Haerne* tot het doen zijner interpellatie gegeven. Hij zeide hoofdzakelijk dat de minister, in eene vorige zitting het gedrag van den heer *van de Weijer* had had afgekeurd, gezegd, dat dezelve zijne orders te buiten was gegaan en, op de opmerking der leden, dat het dan pligt was den minister terug te roepen, geantwoord op eene dubbelzinnige wijs, waarin half doorstraalde dat een dergelijke maatregel was genomen. De spreker verlangde inlichting wat hieromtrent besloten was. Hij verlangde verder, dat de heer *de Meulenaere* de staatkundige lijn afteekende, die dezelve in de tegenwoordige omstandigheden meende te volgen; wilde de minister zich gelijk en consequent blijven, dan moest hij tegen de protocollen, die de Russische ratificatie konden volgen, protesteren; de dagbladen hadden een 60ste protocol medegedeeld, dat verre was van aan de verwachting des lands te beantwoorden; hij wilde weten of dit echt was.

De heer *de Meulenaere* antwoordde: Zoo ik U het 60ste protocol niet heb medegedeeld, is het daarom, dat het de voldoening niet geeft waarop wij regt hadden. Ik ben bezwaard geweest, dat de [illegible] uitslag gehad [illegible] ik zeg en herhaal, dat hij [illegible] instructien gehandeld heeft. Men weet dat de Koning zich sedert verscheidene dagen bezig houdt met ministeriele wijzigingen te zien daar te stellen; zijn toestand laat mij niet toe iets meer over den heer *van de Weijer* er bij te voegen; ik verzoek dat alle vragen opgehouden tot de koning gebruik van zijn prerogatief gemaakt heeft.

De abt *de Haerne* meende dat het koninklijk prerogatief den minister niet belette zich over eene vroegere en persoonlijke zaak uit

te laten: de terugroeping namelijk en de niet-erkentenis van de handelingen des heeren *van de Weijer*.

De heer *de Meulenaere* gaf ten antwoord, dat beide niet zonder autorisatie des konings konden geschieden. In zekere omstandigheden, overigens, was het des ministers pligt zijn afscheid te nemen; en hem dacht eindelijk, dat het der kamer niet voegen zou, andere uitleggingen te vragen, tot na dat den koning zijnen nieuwen raad gevormd had.

Op deze verklaringen uitte nog de heer *Legrelle* den wensch, dat de kamer van hare begeerte mogt doen blijken, dat het tegenwoordig ministerie in stand bleve; zulks veroorzaakte veel beweging onder de leden. De zitting werd ten laatste tot heden opgeheven, ter voortzetting van de behandeling van het ontwerp op het muntstelsel.

Ook de senaat is gisteren bijeengekomen tot het aanhooren van het ontwerp van adres aan den koning (*wij zullen hetzelve, zoo als het aangenomen is, in ons volgend nommer mededeelen.*) Na de voorlezing door den rapporteur, den heer *Quarré*, werden de discussien over hetzelve geopend en daarbij nog eenige veranderingen in de redactie gebragt. De stemming was echter niet eenparig zoo als bij de gedeputeerden. Twee leden: de heeren *Lefebvre Meuret* en *Robiano* verklaarden zich er tegen, de overige 30 er voor. Eene commissie van zes leden werd benoemd om het ontwerp den koning aan te bieden, bestaande uit de heeren *Quarré*, *Cartier*, *d'Ijves*, *Dupont d'Atherée*, *Degorge Legrand* en *Barré de Comagne*.

— Van de ministeriele hervorming hoort men niets bepaalds: alle mogelijke combinatien zijn te vergeefs tot heden beproefd en de geheele verandering schijnt zich voor als nog tot de aftreding van den heer *de Baikem* te bepalen; zoodat men zeggen kan dat alles nagenoeg tot denzelfden toestand is teruggebragt, als vóór de jongste bijeenkomst der gedeputeerden; ook is de geestdrift, door de hevige redevoeringen in de kamer der vertegenwoordigers en derzelver adres, en door het uiterlijk vertoon van ontwaakt patriotismus daar buiten, een oogenblik opgewekt, weder geheel uitgedoofd, zonder tot iets geleid te hebben. Meest alle bladen houden blijken van deze weder veranderde stemming en drukken tevens den spijt uit, dat men in deze moeijelijke dagen geen andere mannen om in het ministerie te treden, heeft kunnen vinden, in staat en gezind om met kloem en beleid de zaken te besturen. » Belgie, roept een hunner uit, schijnt bepaaldelijk aan de middelmatigheid verpand. Er is geen middel op, het land door andere hoofden bestuurd te zien dan die van de heeren *Coghen* en *Detheux* en wij zijn voor altijd veroordeeld, de uitvloeisels van het vernuft dezer beide staatslieden te moeten verduren."

De welbekende *Courrier* laat zich dus hooren: » Het schijnt dat men bij ons aan geen verandering van ministerie meer denkt, en dat de administratie *Grey* staande blijvende, men het ook voegzaam acht de administratie *Detheux* te laten aanblijven. Wij zijn weder in alle onzekerheden en laauwheid, die vóór het adres bestonden, vervallen. Het *zonder verwijl* van den heer *d'Huart* (woorden door dien gedeputeerden in het adres gebragt), heeft niets voor den heer *Thorn* uitgewerkt. De heer *van de Weijer* keert, zegt men, weder naar Londen terug, om van voren af al fraaijer te gaan onderhandelen. Er is geen tractaat van 24 artikelen meer. Antwerpen blijft nog altijd bezet. Men ligt nog onze douanen op de grenzen op. Wij hadden niet gemeend het zóó juist te zullen moeten ondervinden, toen wij, voor de luidruchtige beweging van het adres, nederkomen, dat al de veerkracht der kamer op ijdele vertooning zou uit[illegible] geraken? Maar hoe zullen wij toch, alles wel bezien, eindelijk [illegible]

— Men verneemt dat de voorposten van ons leger de zijde van Maastricht meer genaderd zijn.

Eergisteren is weder eene halve batterij van hier naar Mechelen vertrokken, alsmede een artillerie-transport der 9de batterij met eenige munitie naar Hal vervoerd.

— De generaal *Niellon* is van zijne reis naar Parijs teruggekomen.

ANTWERPEN, den 22sten Mei.

De britsche consul alhier, de heer *De Hochepied-Larpent*, heeft den handel berigt, dat hij van zijn gouvernement de officiele tijding bekomen heeft van het ophouden der cholera-morbus, als heerschende ziekte, te Londen, en dat dienvolgens het gouvernement aan de Douane bevel gegeven heeft tot het afleveren van gezondheids certificaten.

GENT, den 21sten Mei.

Nadat het parket alhier vrijdag laatstleden onderscheiden huiszoekingen had laten doen bij de bekende redacteurs van den *Messager de Gand*; de heeren *Froment*, *Michel* en *Zebrecqui*, alsmede bij den advocaat *Meulepennigen*, den district-commissaris van St. Nicolaas *Minelius* en den fabrikant *Coureur van Maldeghem*, zonder dat dezelve iets opgeleverd hadden, heeft men den volgenden dag buitengewone voorzorg-maatregelen van politie genomen, als of er eene zamenzwering op het punt stond van uit te barsten, hetgeen echter even min gevolg heeft gehad. De *Messager de Gand*, den spot met de teleurstelling der politie drijvende, zegt deswegens het volgende:

» Wij zijn het schoon ontkomen! wij werden, zonder het te weten, met de uitbarsting eener verschrikkelijke zamenzwering bedreigd; men wist wel niet juist, wat de zamenzweerders wilden, wie zij waren, waar zij zich verzamelden, hoe zij zich verstonden, waar ter plaatse zij hunne slagen zouden toebrengen; genoeg, dat de heer *Albinet* er geloof aan hechte en dat wij door zijne zorgen er aan ontkomen zijn. Commissarissen en agenten van politie, sedert gisteren morgen met het aanbreken van den dag in alle wijken der stad verspreid, met bevel van onverwijld aan het centraal bureau berigt te doen van elke bijeenscholing hoegenaamd, hebben ontwijfelbaar de zaamgezworenen, die niet verschenen zijn, bevreesd gemaakt; niemand heeft, zelfs den minsten schijn van oproer of eenige poging bespeurd, en iedereen heeft begrepen, dat, zoo er een komplot bestond, het er een was om den politie-chef om den tuin te leiden, en dat dit komplot boven verwachting der zamenzweerders geslaagd was."

FRANKRIJK.

PARIJS, den 20sten Mei.

Het gereed maken van een gedeelte van het hotel van Prins *Talleyrand* heeft tot velerhande geruchten aanleiding gegeven; men zeide dat de Prins te Parijs bepaaldelijk terug en in het ministerie zou komen; deze geruchten blijken echter ongegrond, daar gemelde diplomaat, naar men verneemt, slechts kort hier vertoeven zal op zijne reis om de wateren te gaan gebruiken.

Heden morgen liep het gerucht, dat de heeren *Argout* en de *Montalivet* hunne demissie hadden ingezonden op het vernemen dat het presidentschap van den raad aan den maarschalk *Soult* zou worden opgedragen. Niets zekers is er echter nog van de vervulling van dezen post, of van eenige andere verandering in het ministerie bekend.

— De russische gezant, graaf *Pozzo-di-Borgo*, van zijnen secretaris *Labijnski* vergezeld, is heden morgen van hier naar Petersburg afgereisd; de legatie-raad, graaf *Medem*, blijft gedurende deszelfs afwezendheid met de waarneming van het gezantschap belast.

— De maarschalk *Gerard*, die, naar gezegd werd, zich naar het noorder-leger zou begeven en reeds naar Valenciennes vertrokken was, bevindt zich nog alhier; men zegt nu, dat zijne reis door de tijding van het aanblijven van lord *Grey* in het engelsch ministerie, vertraagd is geworden.

— Men heeft tijding ontvangen dat de prins *Camille Borghese* den 8sten dezer des morgens van eene beroerte is aangetast geworden en daaraan den volgenden dag overleden.

(Heden, ter oorzake van den zondag, geen notering der beursprijzen.)

Mengelingen.

HOOGE SCHOLEN IN SPANJE.

De Spaansche hoogescholen zijn niet minder dan de overige, in Europa verspreide akademische gestichten, der opmerking waardig. Zij ontstonden in de middeneeuw van de behoeften der geletterde wereld; zij dankten derzelver dotatiën aan de hulpbronnen van dat tijdvak; derzelver wetgeving aan den geest dier degen; terwijl derzelver uitkomsten waren, zooals men die verwachten kon van instellingen, nog geheel den stempel dier verouderde tijden dragende.

De universiteit van Salamanka werd het eerste gesticht naar de voorbeelden van die van Coimbre, Parijs en Oxford. Derzelver stichter, de doorluchtige *Alphonso el Sabio*, deed er de wetenschappen, de kunsten en letteren onderwijzen, die in Spanje, dank zij den Mooren, in de dertiende eeuw eene hoogte bereikt hadden, waarbij het overige Europa verre achterstond.

De universiteit van Alcala werd door den kardinaal *Cisneros* gesticht. Deze geordende Minister wapende zijne theologische instellingen met al het vermogen zijner onverdraagzame magt, en de verwaande onfeilbaarheid der opperhoofden van de inquisitie.

Het was onder de bescherming der Oostenrijksche dynastie, dat de universiteit van Valladolid zich, als mededingster der beide andere verhief, en het drietal *universidades mayores* voltallig maakte. Deze groote universiteiten hoezemen zoo veel eerbied in Spanje in, dat men er meermalen elke magt in den staat (alleen met uitzondering der inquisitie) heeft zien braveren.

Behalve deze drie hoofd-stichtingen ontstond er een vierde buiten Spanje, welke mede onder die van den grooten naam gerekend werd. Het was het, in Bologne, door Spanjaarden bestuurde collegie, door den kardinaal *Gil de Albornoz* in de universiteit van Bologne gevestigd. Deze kardinaal, den toorn van *Peter den Wreeden* die steeds gretig, bij alle gelegenheid, den Paus en zijne Legaten vernederde, vreezende, vlugtte naar Italie, met zich een groot getal geleerden medevoerende, welke, later in hun vaderland teruggekeerd, daar al de spitsvondigheden overbragten, die de italiaansche school onderscheiden, en die vervolgens ook in het aldaar eiland het burgerregt verkregen hebben.

De overige universiteiten, ten getalle van vier-en-twintig, collegien van monniken en seminaristen vereenigende, die akademische voorregten genieten, worden *universidades manores* of van de tweede orde genoemd. Wanneer men deze bij de drie groote universiteiten vergelijkt, dan zijn zij ook werkelijk van lageren rang, niet alleen wat derzelver invloed en letterkundige vermaardheid betreft, maar ook ten aanzien van derzelver dotatiën, het aantal leerstoelen en het belang der graden, welke zij verleenen. Dit belangrijke wordt ten deele door het vervolg [illegible] zij verleenen. Dit Belangrijke wordt [illegible] het verkrijgen van een akademischen graad kost. Zoo kost, b. v. de graad van Doctor aan de hoogeschool te Salamanka veelmeer dan dezelfde graad aan de universiteit van Siguenza; ook geeft de eerste eene hoogere onderscheiding.

Het studieplan is, bijna altijd, voor alle deze hoogescholen hetzelfde geweest. De vestiging eener nieuwe leerstoel, de afschaffing eener andere, de verandering der uren van den eenen of anderen leer-cursus; de vermeerdering of vermindering in magt van den rector of overige autoriteiten dier universiteiten, de vervanging van eenig leerboek door een ander in de klassen — ziedaar nagenoeg alle de grondstoffen van die duizende aanteekeningen en statuten, van al die bijzondere ligchamen, van het eerste jaar van derzelver stichting af.

In 1806 ontwierp de Minister *Caballero* voor al die gestichten een gelijkvormig plan van studie, hetwelk nog zijnen naam draagt. Hetzelve levert echter niets opmerkenswaardig op, in een tijdvak, dat Spanje, na door den successie-oorlog geteisterd te zijn, na later gewekt en aangespoord te wezen door de Ministers van *Karel III.*, en vooral ook bezield door den revolutionairen invloed, in navolging van Frankrijk, de middenstanden onderdanende, luide een nieuw stelsel van staatkundige opvoeding eischte. Alle onderwijs betrekkelijk de burgerlijke en natuur-wetten, en het algemeen volkenregt bleef volstandig verboden, even als onder de regering van *Karel III.*, terwijl al de hoogleeraren last ontvingen om zich te houden aan de gevoelens door het concilie van Constanti vastgesteld, gevoelens voornamelijk de instandhouding van geestelijk en wereldlijk despotismus beoogende. De studie-cursussen, welke gevolgd moesten worden om de onderscheidene graden te bekomen, ondergingen geene verandering; de graad van *baccalaureus* in de kunsten vereischte twee jaren studie; na vier jaren studie verkreeg men dien van *baccalaureus* in het burgerlijk of kanoniek regt, in physika of theologie; na verloop van zes jaren den graad van doctor. De waardigheid van *licentiaat* in regten of in de geneeskunst vereischte een gelijk aantal jaren studie, welke verdeeld werden tusschen de theorie en de praktijk; dit laatste in de geregtshoven voor de juristen en in de gasthuizen voor de medici. Volgens het ontwerp Caballero werden vele der mindere universiteiten (*menores*) afgeschaft; slechts acht derzelven bleven over; maar het privilegie om lessen in de philosophie, en in denzelfden voet als op de universiteiten te geven, bleef aan enkele seminarien of opvoedings-gestichten toegekend, behoudende het gouvernement aan zich het regt van inspectie dezer gestichten. Tot deze soort behoorden o. a. de scholen van Madrid, Valencia, Vergara.

(Het vervolg hierna.)

Beursprijs der Effecten, te Amsterdam.

DINGSDAG, 22 *Mei* 1832.

			geh.
Nederland,	Werkelijke schuld, 2½ pct.	f 43 à 43½	43¼
	Uitgestelde schuld.	15/16 à 1 1/16	1
	Kansbiljetten.	16¾ à 17	16⅞
	Amortisatie Syndicaat, 4½ pct.	72¾ à 73½	72⅞
	Idem. idem, 3½ pct.	58 à 58½	58⅛
	Oorlogsdaaten 1830. à 5 pct.	91 à 91¾	91½
	Nieuwe geldl. 1831. à 6 pct.	96¾ à 97¼	97
	Nieuwe idem 1832. à 5 pct.	81¼ à 81¾	81 7/16
	Schatkist-biljetten, 6 pct.	99 à 99½	99⅜
	Handel-Maatschappij, 4½ pct.	85½ à 86¼	85¾
Frankrijk,	inschr. op 't Grootb. 3 pct.	70 à 70¾	70½
Rusland,	bij *Hope en Comp.*, 5 pct.	93¼ à 93¾	93½
	Bij dezelfde 1828, 5 pct.	94¾ à 95¼	95
Spanje,	Certific. Amst. 5 pct.	50¼ à 50¾	50½
	Dezelfde 3 pct.	30¼ à 30¾	30⅝
	Uitgestelde schuld.	6¾ à 7¼	7

Getrouwd.

F. A. JANSSENS

en

M. E. SIMONS.

Breda, 21 *Mei* 1832.

VERKOOPING VAN ROEREND GOED

te Gorinchem.

Men zal op Dingsdag den 29sten Mei 1832, des voormiddags ten tien ure, en volgende dagen, ten Sterfhuize van Vrouwe JOHANNA ELIZABETH KEIZER, in leven Weduwe van den Heer H. THIELENIUS KRUIJTHOFF, te Gorinchem in de Gasthuisstraat, Wijk C. No. 9. door den Ondernemer van Publieke Verkoopingen J. C. MEULEMAN, ten overstaan van den Notaris G. G. BOONZAIJER aldaar, in het Openbaar Verkoopen: Eene deftige, nette en zindelijke INBOEDEL, bijzonderlijk allerhande MAHONIJHOUTEN MEUBELEN, eene groote partij GOUDEN en ZILVEREN WERKEN, mitsgaders JUWEELEN, PAARLEN, TOPASEN, DIAMANTEN, BRILLANTEN, ROBIJNEN, TURQUOISEN, GRANATEN, KORNALIJNEN, en velerhande RARITEITEN. Zijnde alles op Maandag den 28sten Mei 1832, des namiddags van 5 tot 6 uren voor een ieder te zien.

[illegible] URTUIJK, [illegible] op Zaturdag den [illegible] Junij 1832, beiden des voormiddags ten [illegible] ure, in het logement Waterloo, bewoond bij *Stormans*, te Willemsdorp, gemeente Wieldrecht, worden Verkocht.

16 Bunders, 49 Roeden 57 Ellen GRIEND- en RIETLAND en AANWASSEN, zijnde de zoogenaamde Keeten, waarvan circa ¾ Griend en ¼ Riet is, onder de Hooge Zwaluwe, aan het einde der haven.

Een bezomerkadijkt WEI- en HOOIPOLDERTJE, genaamd Vrouw Maria of Aldiaspoldertje, met de Kade en een weinig daaraan behoorend Rietveld, onder de Hooge Zwaluwe, te zamen groot 9 Bunders 86 Roeden 55 Ellen.

Een bezomerkadijkt POLDERTJE BOUW-, WEI- en GRIENDLAND, met een weinig daarbij gelegen RIETVELD, genaamd het Hilleke van den Dam, onder de Hooge Zwaluwe, ten oosten der vorige partij, met de Kade te zamen groot 5 Bunders 72 Roeden 30 Ellen.

Een stukje WEILAND, uitmakende een gedeelte van het bezomerkadijkt Poldertje genaamd de Hil, onder de Hooge Zwaluwe, groot 40 Roeden 17 Ellen.

Een perceel ZEEDIJK, behoorende tot den dijkring van den Nieuwe Zwaluwschen Polder, onder de Hooge Zwaluwe, groot 1 Bunder 75 Roeden 63 Ellen.

Alles breeder bij de aangeslagen biljetten omschreven.

*** Op Maandag den 28sten Mei 1832, des middags om 12 uren, zal door den Griffier bij het Vredegeregt te *Oosterhout*, aan de haven te *Geertruidenberg* publiek worden Verkocht:

Eene Kettingmolen met zijn toebehooren, een Tonmolen, Schuierplanken, Gangen en Kruiwagens, 2 Kwikkarren, een Kapchaise en Paardentuig, Brand- en ander Gereedschap, en hetgeen verder ten Verkoop zal worden aangeboden.

*** Mr. R. P. ROMME, openbaar Notaris te *Terheide*, zal, ten verzoeke van de gezamelijke Erfgenamen van wijlen BARTHOLOMEUS DAMEN, in leven Brouwer te *Terheide*, publiek ten Koop aanbieden, de nagelaten Onroerende Goederen, bestaande in eene BROUWERIJ, BOSCH, WEI- en ZAAILANDEN, waarvan de eerste Zitdag zal plaats hebben op Dingsdag den 22sten Mei, en de tweede tot finalen Verkoop op Vrijdag den 1sten Junij 1832, beiden des namiddags ten 3 ure, in de Herberg *de Zwaan* te *Terheide*. Alles breeder bij biljetten omschreven.

VERPACHTING VAN CIRCA 300 BUNDERS

HOOI- EN WEILANDEN.

Dingsdag den 29sten Mei 1832, des middags ten twee ure, zal bij H. KOENS in de *drie Snoeken* te Hardinxveld, ten overstaan van den Notaris G. C. VAN APPELTERRE, residerende te Gorinchem, in Perceelen, om te Hooijen of te Weiden, worden Verpacht, de extra schoone HOOI- en WEILANDEN in de hoog omkaade Buitenpolders, als:

Den *Eijerwaard*, tusschen den ouden Dooijmanswaard en het Donderzand, langs het Gatsgat, groot 45 Bunders.

Den bovensten *Japenwaard* langs de Westkil, groot 13 Bunders.

Den *Louw-Simonswaard*, tusschen de Sneepkil, Houweningswater en het Gat van den Hengst, groot 79 Bunders.

Het Achterste Deel in den *Kikvorsch* of *Otter*, langs het Wantij over den Stadspolder onder Sliedrecht, groot 20 Bunders.

Aart Kloijenbosch, *Grobbendonk*, *Oisterweer*, *Bijlanden* en *Floris van den Tempel*, tusschen het Houweningswater aan de rivier de Merwede, boven de Hoogkil over Giessendam, groot 98 Bunders; en

De *Bleeinplaat*, op den hoek van het Steurgat, aan den dam van steenen muur, groot 38 Bunders.

Zullende de aanwijzing op al de Polders geschieden daags voor en op den morgen van de Verpachting, en zijnde informatie te verkrijgen bij den Rentmeester STERLING te Dordrecht en den Opziener A. SMAAL te Neder-Hardinxveld.

*** Bij de 17de Afdeeling Infanterie, worden gevraagd TWEE PERSONEN, geschikt tot het blazen van den KLEPHOORN, en in staat om op dat instrument aan de overige Hoornblazers instructie te kunnen geven, en zulks tegen betaling van 50 cents daags, behalve de gewone toelage voor kleeding enz: — Degenen welke hiertoe bekwaam en genegen mogten zijn kunnen zich aanmelden bij den Heere Kolonel dier Afdeeling te *Asten* in *Noord-Braband*, of bij den Heere Majoor, kommanderende het Depôt, te *Haarlem*; — de Brieven franco.

*** Bij BROESE & COMP. te *Breda* is te bekomen:
TOPOGRAPHISCHE KAART van de Grensscheiding van Oud-Nederland, door den Kolonel *van Gorkum* in 3 bladen, opgeplakt in koker.
C. H. DURAND, dix jours de Campagne, ou la Hollande en 1831. . . . . - 3,60.
Algemeen rapport der commissie ter onderzoeken van den aard en de meest geschikte wijze van behandeling van den Aziatischen Braakloop . . . . - 1,25.
VERDAM, [illegible] verhandeling over de Stoomwerktuigen [illegible] . . . . - 8,00.
VAN KAMPEN, geschiedenis van den 15jarigen vrede in Europa, 1e Deel . . . . . - 2,20.
ENGELBERT GERRITS, gedenkstuk van Neerlands Heldendaden ter zee, van de vroegste tijden af tot op onzen tijd, 1e. deel met platen. . . . . . . - 6,00.

Te BREDA, bij BROESE & Comp., Boekdrukkers en Boekverkoopers.